

процеждатъ се презъ него и не оставатъ на повърхността му никакви стоящи води.

Типичниятъ лъосъ съставлява една отъ плодородните почви. Ако е малка дебелената му, върху него могатъ да растатъ и дървета, които съ дълбоките си корени достигатъ до водоносния пластъ подъ него. Напротивъ, ако дебелината на тази пръстъ е доста голъма, дърветата не могатъ да успяватъ, тъй като въ лъоса малко се задържа влагата. Ето защо лесовете съ рѣдкостъ въ Крайдунавска България.

Тази варовито-пѣсъчна плодна глина, наречена въ Ломско „белюга“, не показва никакво наслоение, а напротивъ, вмѣсто хоризонтално, въ нея се забелязва вертикално цепене, което произлиза отъ отвесните въ нея цевици, чито стени, често съ инкрустирани съ калциевъ карбонатъ. По тая причина текущите води измиватъ и разядватъ пъса въ притомични, вертикални форми, каквито не рѣдко се забелязватъ у насъ като н. пр. въ падината на и. отъ Сомовитъ къмъ Сарарайъ, или пъкъ на западъ отъ Русе къмъ Дикилитащъ. Лъосътъ се вижда още измитъ и въ видъ на пирамиди въ първия локалитетъ и около Свищовъ.

Лъосътъ или бѣлюгата е лека, мека, сдроблива глина; тя се стрива лесно съ пръсти и варовито глинениетъ ѝ частици се впиватъ въ кожата, а пѣсъчните ситни, ржбати, кварцитни зърнца оставатъ между пръстите; освенъ тия въ нея има разсѣяни и плоски слюдни люспици, но не наслагани съ широките си повърхнини хоризонтално, както това стае въ водните пластове, а разхвърляни въ цѣлата маса безъ определена посока. Бѣлюгата, колкото ситна и мека да е, нейните частици добре съ свързани и тя се показва достатъчно твърда, за да подържа всѣкакви стени и подпорки прокарани въ нея. Това нейно свойство е забелязано отдавна нашето население въ крайдунавските предѣли и тамъ, гдѣто тая благословена пръстъ е доволно дебела, българите съ правили отначало въ нея своите жилища или троглодитни къщички, изкопани доста дълбоко въ лъоса. Такива се виждатъ и днесъ още въ Ломско, Орѣховско, Плевенско и пр.

На и. отъ Никополь, близо завоя къмъ югъ, въ лъоса могатъ да се различатъ следните вариетети: най-горе сиво-пепеливъ лъосъ, който е и най-разпространенъ; подъ него следва ужълто-пепеливъ лъосъ, тоже не малко разпростра-